

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]

konstatere, at vedkommende Land kun har begrænsede Eksportmængder til Raadighed, og dette gælder hyppigt, meget hyppigt endog, Omraader, hvor netop vi har de største Ønsker om Indførsel.

Listen over livsvigtige Raa- og Hjælpstoffer er, naar alt kommer til alt, stort set ikke saa meget forskellig i de forskellige Lande. Ved de afsluttede Aftaler er det dog lykkedes at skaffe vort Land Tilførsel eller Tilsagn om Tilførsler af en lang Række Varer. Det vilde føre for vidt her at komme ind paa hver enkelt af de Varearter, der findes i de mange Handelsaftaler. Det drejer sig om en Række Varer, lige fra Kul, Koks, Benzin og Olier til Jern, Staal, Papir, Træ, Metalvarer, Garner og Kunstgødning, for blot at nævne nogle vigtige Eksempler.

Som jeg nævnte før, er der i Tilslutning til de her omhandlede Bestemmelser i Lovens udfærdiget en Række Forskrifter, dels angaaende de afsluttede Clearingaftaler og dels vedrørende de mere internt betonede Forhold. Det er Tanken at opretholde disse Bestemmelser i uændret Form, suppleret med de Regler, som Udviklingen maatte gøre paakrævet, samtidig med at der stedse arbejdes paa at udbygge vore Tilførselsmuligheder.

Den anden Gruppe af Bestemmelser, der findes i Lovens andet Afsnit, indeholder Reglerne om de indre Foranstaltninger, altsaa Forskrifterne om de nødvendige Forsyningsbestemmelser, Regler om Forbrugsbegrænsning, om hensigtsmæssig Fordeling af Landets Varebeholdninger samt om Fremme eller Regulering af Vareproduktionen. I Tilslutning til disse Bestemmelser findes i Lovens § 5 Reglerne om Statens Muligheder for at overtage, altsaa ekspropriere, nødvendige Varer; saadan Ekspropriation finder jo Sted mod Erstatning, der fastsættes af Kommissioner, og Erstatningskommissioner er i Virksomhed paa forskellige Omraader.

Hele Forsynings- og Fordelingsspørgsmaalet er i Dag mere brændende end nogensinde. Udviklingen rundt om os — det maa vi nøgternt se i Øjnene — kan ikke undgaa at volde de allerstørste Vanskeligheder, Vanskeligheder, som selv den allerbedste Lovgivning ikke kan afværge. Vanskelighederne kan kun mildnes og lempes, naar ikke alene Lovgivningsapparatet og Administrationen har dem for Øje og søger at overvinde dem, men ogsaa hele Erhvervslivet og alle Forbrugerne med Forstaaelse og Samarbejdsvilje sætter private Hensyn og gamle Vaner til Side og hver for sig bidrager til Arbejdets Udførelse gennem egne Besparel-

sesbestræbelser og gennem en forstaaende Indstilling. Jeg har fuld Tillid til, at denne Samarbejdsvilje og samfundsmæssige Indstilling er til Stede.

I Henhold til de nævnte Forsynings- og Fordelingsbestemmelser, der jo er uundgaaelige af Hensyn til Befolkningens ligele Forsyning, og for at opretholde vor Produktion og Beskæftigelse saa godt som muligt er der foretaget en lang Række regulerende Indgreb. Der er, siden den første egentlige Rationeringsforanstaltning blev truffet den 4. Oktober 1939 — det var Sukkerrationeringen, der dengang indførtes —, i alt indført almindelige Rationeringsbestemmelser over for Forbrugerne paa 14 Omraader, nemlig for Sukker, Benzin, Kaffe, The, Kakao, Petroleum, Margarine, Brændselsolie, Kul og Koks, Brænde, altsaa egentligt Kakkellovnsbrænde, Industribrænde o. lign., Brød, herunder Mel, Smør, Gryn samt Sæbe og Vaskepulver. De nævnte Rationer, der er gennemført i godt Samarbejde med de interesserede Erhverv og med megen Forstaaelse fra Erhvervsorganisationernes Side, vedrører jo en hel Del af de for Befolkningens Forsyning allervigtigste Varer, som det gælder om at sikre fordelt paa retfærdig og ligelig Maade, eller for visse af Varenes Vedkommende, som f. Eks. Benzin, forbeholdt de mest livsnødvendige Formaal.

Udviklingen kan føre med sig, at det vil være nødvendigt at gaa videre og at rationere endnu flere Varer, og viser dette sig paakrævet, maa Rationering omgaaende foretages.

Jeg skal ikke komme ind paa en Genmængang af Størrelsen af de forskellige Rationer, der er givet ved Rationeringsordningerne, men indskrænke mig til at sige, at der gives saa store Rationer, som det er muligt at give, naar alle Forhold tages i Betragtning, ligesom Rationeringerne, af hvilke jo en Del vedrører Vareomraader, paa hvilke dette at rationere er noget helt nyt, søges tilrettelagt saaledes, at der ydes den størst mulige Retfærdighed til alle Sider, altsaa saaledes at man gennemsnitlig rammer det rigtigst mulige for det størst mulige Antal Mennesker — at en Rationeringsforanstaltning aldrig kan ramme netop, hvad den enkelte kunde ønske sig, eller det, som netop passer i hans Forhold, siger formentlig sig selv.

I Forbindelse med Rationeringen over for det forbrugende Publikum er der foretaget en Række rent besparende Foranstaltninger, af hvilke jeg eksempelvis kan nævne Bestemmelser om Lys- og Brændselsbesparelse, Bestemmelser om Opsamling af Smøre-